

NOTĂ INFORMATIVĂ

***PRIVIND STAREA INFRAȚIONALITĂȚII CE ATENTEAZĂ LA
VIAȚA ȘI SĂNĂTATEA PERSOANEI ȘI CELOR COMISE ÎN SFERA
RELAȚIILOR FAMILIALE PE PARCURSUL A XII LUNI ALE
ANULUI 2020***

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Violența în familie este una din cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană, atât la nivel internațional și național.

Astfel, în conformitate cu prevederile Planului măsurilor organizatorice de bază ale Poliției, a fost efectuată analiza situației infracționale atestate la capitolul infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, precum și a celor comise în sfera relațiilor familiale, pentru perioada anului 2020 comparat cu aceeași perioadă a anului 2019.

În contextul dat, s-a stabilit că, pe parcursul anului 2020/2019, subdiviziunile specializate și teritoriale ale Poliției au înregistrat **24.810/30.000 – 17,3%** infracțiuni, dintre care **850/1027 – 17,23%** de infracțiuni se referă la categoria celor ce atentează la viața și sănătatea persoanei.

La acest capitol sete de menționat că, au fost înregistrate **161/168 -4,17 cazuri** de omor (tentative de omor), în care au decedat **125/120 +0,05%** persoane.

Infracțiunile au fost comise de către **39** persoane în locurile publice, **10** de către persoane cu aplicarea armei de foc, **21** de către persoane în stare de ebrietate; **9** de către persoane cu antecedente penale; **2** de un grup de persoane, de către un minor; și de către **29** persoane apte de muncă, însă neangajate în câmpul muncii.

Totodată, Poliția a înregistrat **337/416** infracțiuni de vătămări intenționate medii și **153/175**; vătămări intenționate grave a integrității corporale, în rezultatul cărora au decedat 43/54 persoane.

Astfel, **62** persoane au comis vătămări grave și **206** vătămări medii în locurile publice, vătămări medii **18** și grave **13** către persoane în stare de ebrietate; vătămări medii **25** și grave de către **15** persoane anterior condamnate; vătămări medii **7** și vătămări grave de către **9** persoane în grup, de către un copil a fost comisă vătămare medie și **3** minori și cu participarea acestora vătămări corporale grave, iar **57** persoane au comis vătămări medii și **32 persoane** neîncadrate în câmpul muncii, au comis vătămări corporale grave.

De asemenea, Poliția a înregistrat **466/578; -19,38** infracțiuni ce atentează la viața sexuală, dintre care: viol **226/295; -23,6%** cazuri și acțiuni violente cu caracter sexual **240/283;-15,19%** cazuri.

La acest compartiment, de către **56** persoane, infracțiunile au fost comise în locurile publice, **25** de persoane se aflau în stare de ebrietate, de către **36** persoane anterior condamnate, de către **5** persoane în grup, de către **11** copii în vârstă cuprinsă între 14-17 ani și de către **79** persoane apte de muncă, dar fără ocupație.

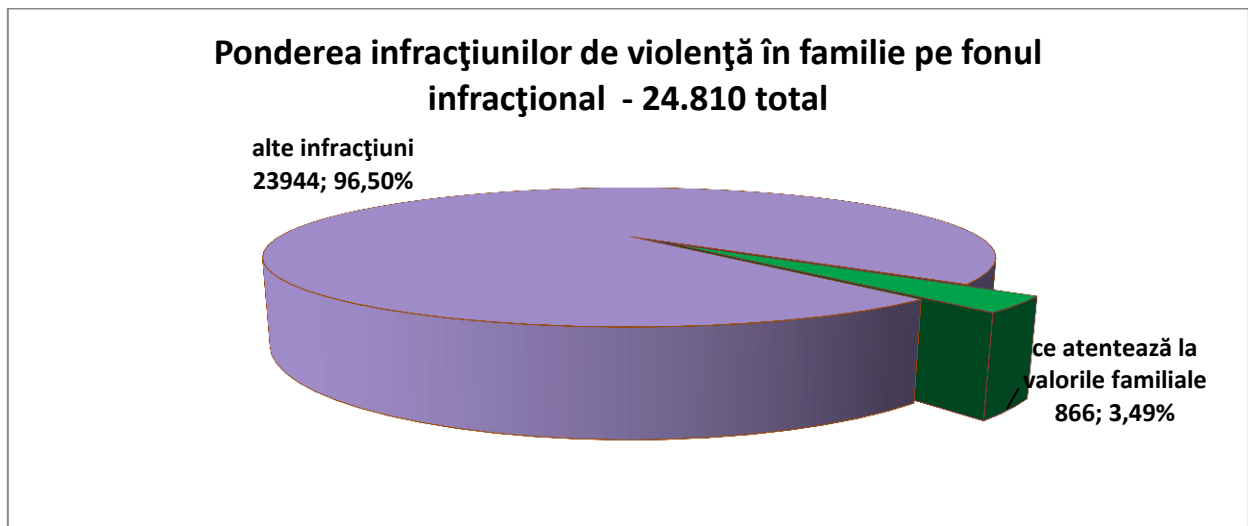
După forma principală de manifestare a violenței bazate pe gen, în atenția Poliției, este și violența în familie, orientându-și activitatea cotidiană la prevenirea și combaterea acestui fenomen.

Astfel, pe parcursul anului 2020 comparat, **866/969 -10,63%** infracțiuni s-au referit la categoria celor ce atentează la valorile familiei, constituind 3,49% din numărul total de infracțiuni (**24810**).

Dinamica infracțională în comparație cu numărul infracțiunilor săvârșite la categoria ce atentează la valorile familiale.

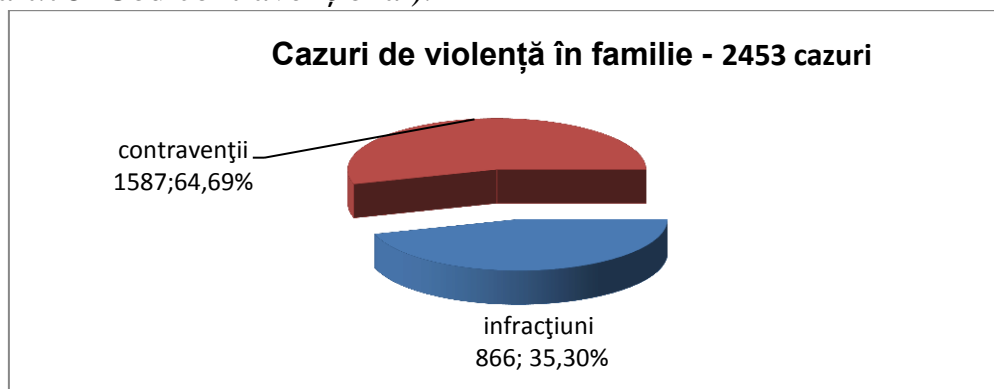
Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Cu referire la categoria ce atentează la valorile familiale se constată că în anul 2020 au fost constatate **2453/2597 sau -5.54%** cazuri de violență în familie, dintre care:

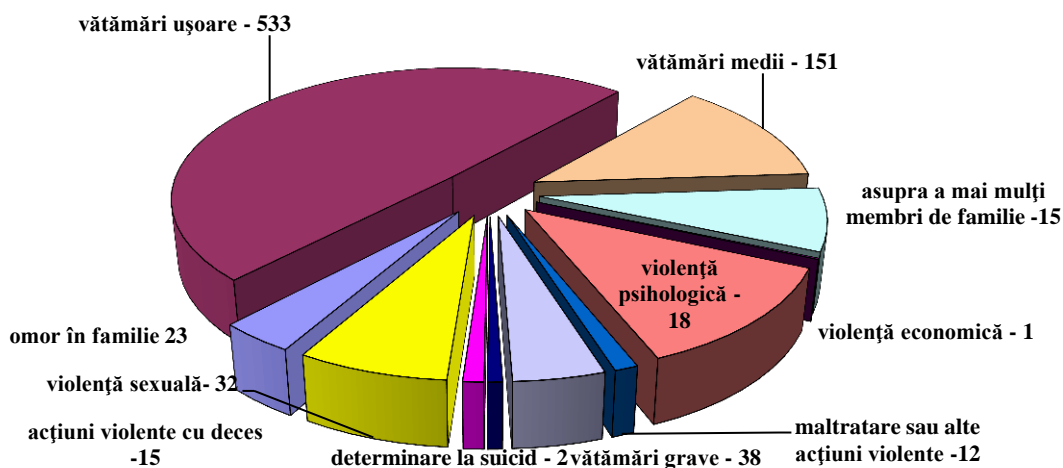
- **866/969 -10.63%** cazuri, au întrunit elementele constitutive ale componenței de infracțiune;

- iar **1587/1589 -0.13%** cazuri, au întrunit elementele constitutive ale componenței de contravenție (art.78¹ Cod contravențional).

În funcție de calificarea juridică a faptei, în sfera relațiilor familiale au fost comise **866/969**; infracțiuni, printre care **23/29** omoruri (art. 145 Cod penal), **811/871**; infracțiuni ce vizează violența în familie (art. 201¹ Cod penal), **30/38**; violuri (art. 171 Cod penal).

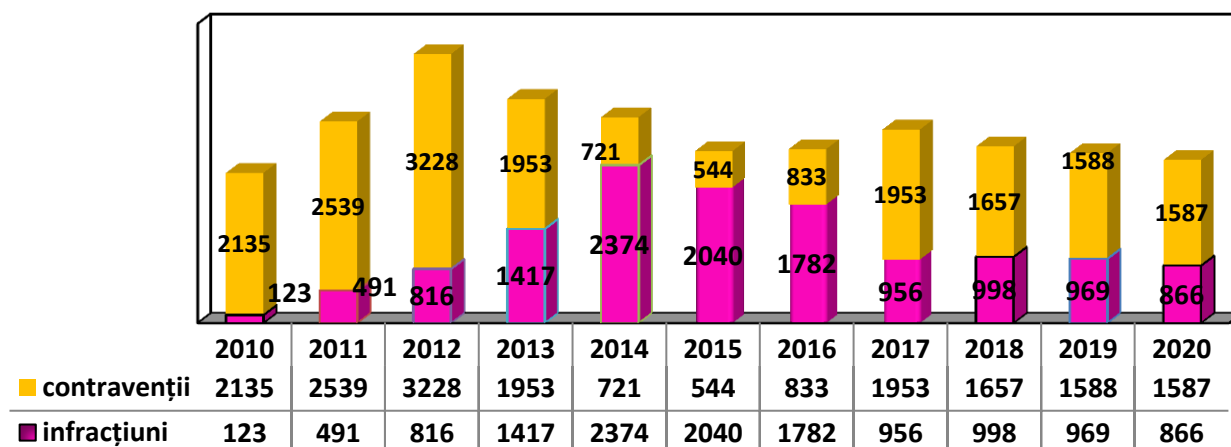
Dinamica infracțiunilor ce atentează la valorile familiale:

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Evoluția fenomenului de violență în familie, pentru anii 2010 – 2020

După clasificarea infracțiunilor săvârșite în cadrul relațiilor familiale este de menționat că:

- potrivit alin. (1) lit. a) art. 201¹ Cod penal (*maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății*) au fost înregistrate **533** infracțiuni.

- potrivit alin.(1) lit. b) art. 201¹ Cod penal (violența psihologică și anume izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, au fost înregistrate **18** cazuri și **1** caz de violență exprimată prin privarea victimei de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare.

De asemenea pentru aplicarea violenței asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei alin. (2) lit.a) art. 201¹ Cod penal, fiind înregistrate **15** cazuri și **12** cazuri de violență în familie săvârșite în legătură cu eliberarea ordonanței de protecție alin. (2) lit.b).

Totodată, **151** cazuri au fost calificate în baza elementelor constitutive ale componentei de infracțiune prevăzută de alin.(2) lit.c) art.201¹ Cod penal (*vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății*).

În ceea ce privește provocarea vătămarilor grave au fost înregistrate **38** de cazuri în baza elementelor constitutive ale componentei de infracțiune prevăzută de alin.(3) lit. a) art.201¹ Cod penal, **2** cazuri de violență în familie prin determinarea victimei la sinucidere sau la tentativă de sinucidere alin.(3) lit.b).

La fel, **15** cazuri de violență în familie s-au soldat cu decesul victimelor, urmare vătămarilor corporale incompatibile cu viața.

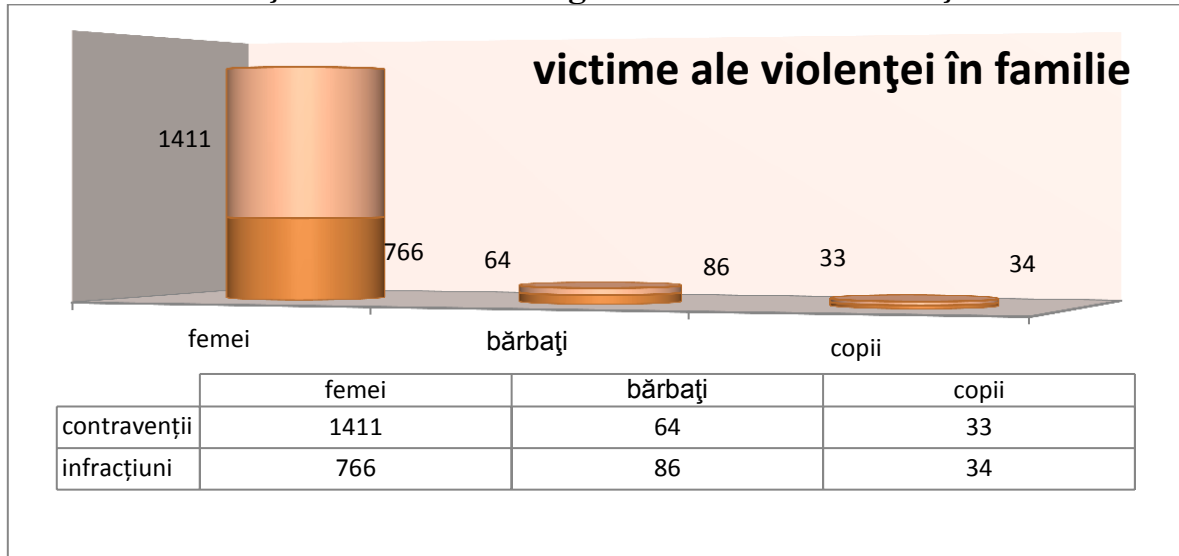
Analiza infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale, denotă faptul că, urmare acțiunilor violente comise de către agresori în cadrul familiei, victime au devenit **766** femei; femei cu copii **158**, victime copii **34**, victime bărbați – **86**, iar agresorii fiind **786** bărbați și **111** femei.

După aspectul contravențional al fenomenului violență în familie, constatăm că victime au devenit **1.411** femei; **33** copii; și **64** bărbați, iar agresori fiind **1503** bărbați; **70** femei și un minor.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Ponderea infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale:

În aspect important care favorizează diminuarea treptată a numărului cazurilor înregistrate se datorează:

- cadrului normativ funcțional;
- existenței unui mecanism de implementare prin Instrucțiunea metodică privind intervenția poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, aprobată prin ordinul IGP nr.360/2018;
- îmbunătățirea capacităților angajaților Poliției de a identifica, înregistra, a pune în evidență și a reacționa prompt la sesizările despre cazurile de violență în familie;
- calității de intervenție, aplicarea corectă a legislației și asigurare a protecției victimelor;
- asistarea la fiecare etapă a victimelor, pentru obținerea ordonanței de protecție;
- informarea disponibilă prin intermediul Campaniilor de sensibilizare la compartimentul vizat;
- capacitarea beneficiarilor de aplicare a legii și asistență a victimelor în cadrul instruirilor în domeniul vizat;
- implicarea activă a societății civile și a comunității la raportarea cazurilor de violență în familie;
- consolidarea capacităților echipelor multidisciplinare în soluționarea cazurilor de violență în familie;

- cooperarea între actorii cu competență în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie (ONG-urile competente și oferirea suportului organizațiilor internaționale, etc.).

În aspect de măsură coercitivă, pe parcursul anului 2020, în baza a **1.587** cauze contravenționale, în privința a:

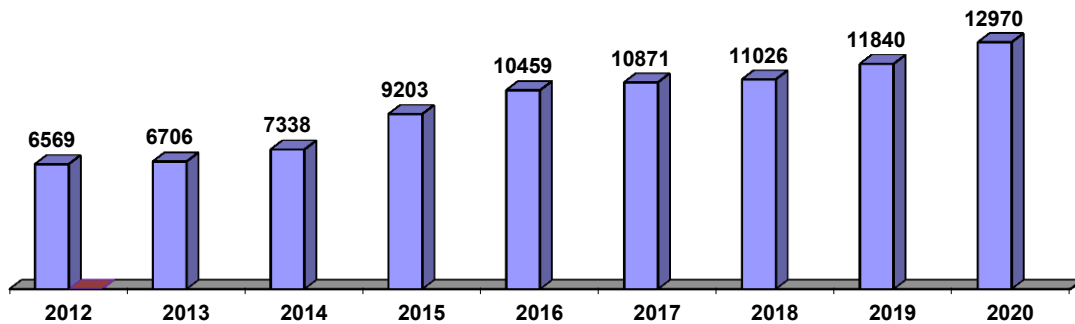
- **53 contravenienți** a fost aplicat arestul contravențional;
- **377 contravenienți** a fost aplicată munca neremunerată în folosul comunității;
- **1.162 cauze** contravenționale se află în proces de examinare;
- **o cauză** contravențională a fost clasată.

Cu referire la raportarea cazurilor suspecte de comitere a violenței în familie, se contată că, pe parcursul anului 2020, Poliția a înregistrat **12.970** adresări referitoare la alte informații cu privire la infracțiuni și incidente, ce vizează conflictele în cadrul relațiilor familiale, din ele **1408** cazuri au fost autosesizări ale ofițerului de sector.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Dinamica adresărilor despre cazurile de violență în familie, pe parcursul anilor 2012 - 2020:

Urmare, acțiunilor organului de urmărire penală, agenților constatori, întreprinse în cadrul acumulării probatoriului se constată că:

- **1012** cazuri au fost examinate prin prisma art.274 Cod de procedură penală, prin ordonanța procurorului fiind dispusă inițierea a **117** proceduri contravenționale;
- pentru alte **811** cazuri a fost inițiată procedura penală în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 201¹ (*Violența în familie*) Cod penal;
- în cazul a **97** sesizări a fost refuzat în pornirea urmăririi penale din lipsa elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, prevăzută de art. 201¹ Cod penal;
- și **9** procese penale se află în gestiunea ofițerilor de urmărire penală.

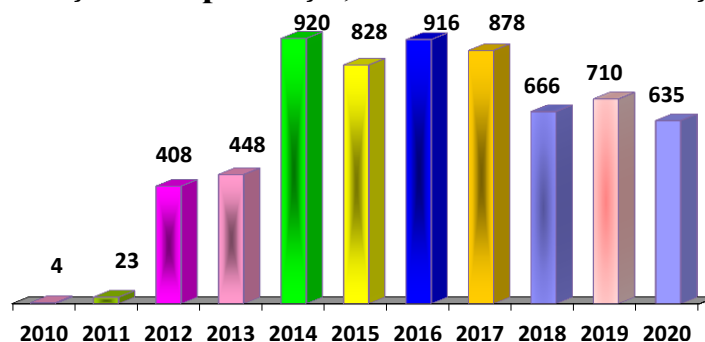
Necesită a consemna, că pe parcursul anului 2020, de către Poliție au fost înaintate **340/321** demersuri către instanțele judecătorești, privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie.

Urmare examinării, **64/20** demersuri au fost respinse, indicându-se asupra lipsei motivelor pentru aplicarea măsurilor de protecție.

Astfel, se constată că, **46/11** demersuri au fost respinse din motiv că nu a fost respectată procedura de depunere a cererii, stabilindu-se că victimele violenței în familie nu se află în situație de criză, acestea având posibilitatea să se adreseze în instanță conform normelor stabilite de procedura civilă și altele **7/9** au fost respinse din alte motive.

În vederea asigurării protecției victimelor violenței în familie, din **635/710 -10,56% ordonanțe de protecție**, emise de către instanțele judecătorești, **302** ordonanțe de protecție au fost emise la demersul ofițerului de sector, **10** ordonanțe – la demersul organului de urmărire penală, **4** – la demersul procurorului, **276** ordonanțe – la cererea directă a victimelor sau reprezentanților lor legali și **43** – la demersul altor autorități.

Dinamica ordonanțelor de protecție, emise de către instanțele judecătorești:

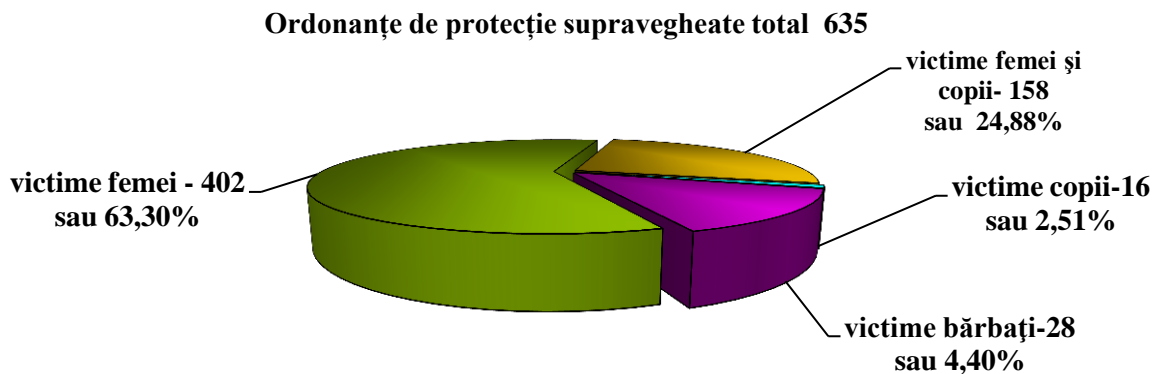

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

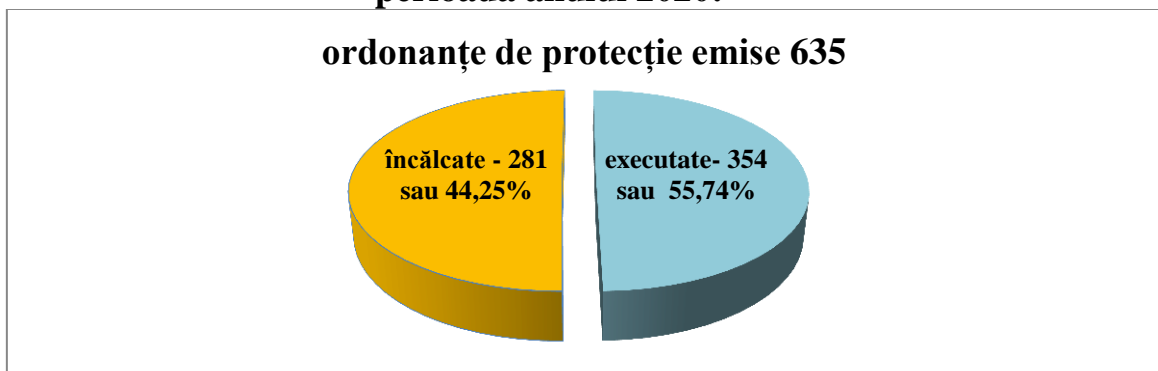
De către Poliție au fost supravegheate **402/491** ordonanțe de protecție emise pentru victimele femei, **16** pentru victimele copii, **158** pentru victimele femei și copii și **28** ordonanțe pentru victimele bărbați.

Dinamica ordonanțelor de protecție supravegheate de către Poliție

În procesul supravegherii modului de respectare a măsurilor de protecție, s-a constatat că de către agresori, au fost încălcate **281/288** ordonanțe de protecție, în acest sens fiind inițiate cauze penale în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Ponderea ordonanțelor de protecție executate, în raport cu cele încălcate pentru perioada anului 2020:

Începând cu 16 martie 2017, Poliția urmare evaluării riscurilor și la propria sa convingere, reieșind din riscul identificat aplică **ordinul de restricție de urgență**, ca măsură provizorie de protecție a victimei violenței în familie, prin care are loc înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei și stabilirea unor interdicții, asigurând astfel victimei și altor membri ai familiei siguranță în locuința lor.

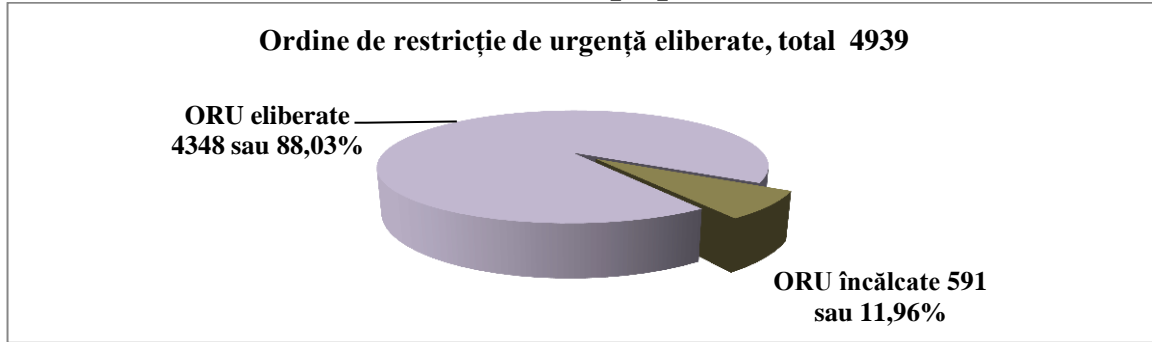
Analiza efectuată, relevă faptul că în anul 2020, Poliția a eliberat **4939/4250 +16,21** ordine de restricție de urgență, în privința agresorilor familiali.

Din ele **37** ordine de restricție de urgență au fost contestate cu recurs în procedura contenciosului administrativ, **32** fiind lăsate în vigoare și **5** se află la etapa de examinare de către instanță.

Pentru încălcarea măsurilor de protecție, stabilite prin ordinul de restricție de urgență, în privința a **591/553 +6,87%** agresori familiali, au fost pornite proceduri contravenționale conform elementelor constitutive ale componenței de contravenție prevăzută de art. 318¹ Cod contravențional.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției Ponderea ordinelor de restricție de urgență încălcate, comparativ cu cele eliberate de către Poliție, pe parcursul anului 2020:

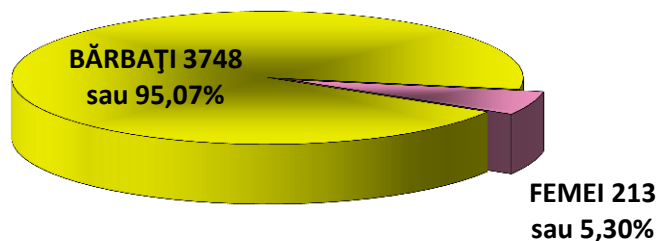
În scopul reducerii comportamentului agresiv, Poliția desfășoară activități de prevenire terțiară cu **3942/4085 agresori**, care manifestă comportament violent în cadrul relațiilor familiale.

Astfel, pe parcursul anului 2020, au fost luați la evidența nominală **2411/2087 agresori** și radiate din evidențe **2593/2131** persoane.

Din numărul total de agresori în cadrul relațiilor de familie, aflați la evidența organelor de poliție, **3748/3873** persoane sunt de gen masculin și **209/212** persoane sunt de gen feminin.

Ponderea agresorilor familiari aflați la evidență nominală:

Total agresori la evidență, 3942

Pe parcursul anului, Poliția a acordat asistență și protecție victimelor, în acest sens fiind întocmite **2.698** planuri personalizate de siguranță.

Către alte autorități pentru acordarea serviciilor de asistență și consiliere, au fost referite **3245** cazuri, în care există bănuială rezonabilă a pericopului eminent de comitere a acțiunilor violente dintre care:

- **2473** cazuri, au fost referite către asistentul social;
- **680** cazuri, referite către Direcțiile raionale se asistență și protecție a familiei;
- **36** cazuri, referite către ONG-urile specializate;
- și un caz, referit către Centrul maternal pentru protecția și asistența victimelor violenței în familie.

Menținând caracterul pro-activ al intervenției la cazurile de violență în familie, în perioada de raport au fost desfășurate **1044** intervenții în cadrul echipelor multidisciplinare. Au fost sesizate **137** cazuri către autoritățile tutelare privind victimele copii a violenței în familie, referite **101** cazuri către serviciile psihologice din cadrul Inspectoratelor de poliție pentru acordarea consilierii psihologice primare victimelor aflate în stare de criză.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

Un factor principal în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă activitatea de sensibilizare și informare a publicului cu privire la violența bazată pe gen, atât la nivel național cât și cel local.

Astfel, pe parcursul a 12 luni ale anului 2020, Poliția a desfășurat **1333** activități de sensibilizare, printre care:

- **171** activități în cadrul Campaniilor de informare;
- **122** acțiuni de flash-mob;
- desfășurate **77** ateliere de lucru și mese rotunde;
- și **969** acțiuni informative cu grupurile țintă.

La subiectul de referință, pe parcursul anului 2020, Poliția a organizat și desfășurat **4264** activități comunitare, dintre care:

- **2020** întruniri cu cetățenii;
- **452** întruniri cu tineretul studentesc;
- desfășurate **945** lecții în instituțiile de învățământ;
- organizate **735** întruniri în colectivele de muncă;
- și **122** întruniri în cadrul Consiliilor de siguranță comunitară.

În acest sens, au fost informați peste **629777** cetățeni și distribuite **491245** materiale informative.

Activitățile desfășurate au fost mediatizate în cadrul a **375** comunicate de informare în sursele mass-media, dintre care:

- **323** pe paginile web/Facebook ale Inspectoratelor de poliție,
- **27** în revistele și publicațiile locale;
- **14** la posturile radio național și local;
- și **11** în cadrul diferitor emisiuni la posturile de televiziune.

Activitățile vizate au avut drept scop sporirea nivelului de educare antiinfracțională a comunității, creșterea gradului de informare, percepere și siguranță, precum și descurajarea comportamentului violent, ghidându-ne de principiul „Un cetățean informat – un cetățean protejat”.

Nu în ultimul rând, un rol important în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă ridicarea nivelului de profesionalism al angajaților Poliției, prin implementarea modulelor de instruire a polițiștilor la diferite nivele de execuție și de conducere.

În acest sens, prin cooperarea Inspectoratului General al Poliției cu organizațiile internaționale, în special cu organizațiile membre ale rețelei globale de dezvoltare a Națiunilor Unite (PNUD), Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA), Misiunea OSCE în Republica Moldova, Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM) în Republica Moldova, UNIFEM, UN WOMEN, Fundația OAK, Ambasada Suediei, Ambasada SUA și alte reprezentanțe, s-a reușit să asigurăm instruirea ofițerilor de poliție, referitor la modalitatea de intervenție, în special punând accentul pe lucrul în echipă, intervenție în cadrul echipelor multidisciplinare, asigurarea și acordarea serviciilor calitative necesare reieșind din competențele fiecărui actor al acestor echipe.

Astfel, în procesul realizării mai multor proiecte, în perioada 2012-2017 Inspectoratul General al Poliției, în cooperare cu partenerii din sectorul asociativ a instruit peste 3000 ofițeri de poliție (ofițeri de sector și ofițeri de urmărire penală, de patrulare, de investigație și alții) din întreaga țară, precum și formați 40 de formatori în acest domeniu.

Inspectoratul național de securitate publică al Inspectoratului General al Poliției

activități de prevenire primară

Activități de sensibilizare desfășurate					71	71	122	167	174	369	353	12659	1333
Reflectări în mass-media					50	141	165	454	539	653	712	380	375
Lecții în instituții de învățământ					2434	3110	3317	2745	2815	8282	7804	2332	945
Întruniri cu cetățenii					4617	2916	2887	4561	5956	18780	9182	4628	2020
Întruniri cu tineretul studențesc					1418	1567	3082	2341	2341	4734	5518	1877	452
Întruniri în consilii siguranță comunitară												82	122

**DIRECȚIA ORDINE PUBLICĂ a
INSPECTORATULUI NAȚIONAL de SECURITATE PUBLICĂ al IGP**